

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bismil-Laahir Rahmanir Rahiem

ZELF-EVALUATIE: MOEHAAASA-BAH

Uitgegeven door:

Ahlu Sunnat Wal Djama'at

StION

Stichting Islamitische Organisatie Nederland

info@stion.nl www.stion.nl

Gironummer 610 86 77

Postbus 63588 2502 JN Den Haag

Een mens kan al snel zijn levensdoel vergeten als hij eenmaal beland raakt in de turbulentie van alledag. Dag in dag uit wordt hij geconfronteerd met gebeurtenissen en emoties uiteenlopend van intense vreugde tot allesverterende verdriet. Dit alles kan de gedachten en handelingen van de mens zodanig in bezit nemen en bepalen, dat hij er niet aan toekomt zijn werkelijke doel de nodige aandacht te schenken, waardoor hij afdwaalt van de koers naar het werkelijke succes en dus in verlies verkeert. Zijn voorbereiding voor het Hiernamaals raakt

verwaarloosd en veronachtzaamd waardoor, het fikse en mogelijk fatale schade oploopt.

Alle lof zij Allah, de Meest Barmhartige, de Meest Genadevolle, die Zijn dienaren niet zonder leiding laat, maar ter rechte leiding van hen, hen elk jaar weer de zegenrijke en heilige maand Ramadaan schenkt. Een maand vol zegeningen en genade die als een zachte helende deken op de, door ongehoorzaamheid en zonden verwonde islamitische gemeenschap neerdaalt, en voor hen die verstrikt zijn geraakt in frustrerende wereldse zaken, bevrijding en verlichting brengt. Een maand die, degenen die in ellende en wanhoop verkeren, troost, hoop en kracht schenkt. En die de hongerigen naar Ma'rifat spirituele kracht en voedsel biedt. Een helende bron van spiritualiteit, die de schade herstelt waaraan onze oriëntatie op het Hiernamaals lijdt. Een maand die het gevoel van saamhorigheid en eensgezindheid van de gehele Islamitische samenleving praktisch doet ervaren.

Kortom, de heilige maand Ramadaan is een maand van bezinning, berouw en spirituele ontwikkeling, die de ontspoord geraakte dienaar zichzelf aan een zelfevaluatie doet onderwerpen, vervolgens berouw doet tonen en hem zijn fouten doet herstellen, waardoor de dienaar hogere spirituele en morele krachten verkrijgt.

Uit onderstaande Hadies blijkt de waarde van zelfevaluatie (Moehaasabah) in de maand Ramadaan: Aboe Hoerairah, moge hij Allah behagen, overlevert dat de Heilige Profeet, moge Allah Hem vrede en zegeningen schenken, heeft gezegd: "Hij die gedurende de maand Ramadaan vast, terwijl hij gelooft in Allah en Zijn Boodschapper, en terwijl hij zichzelf aan een zelfevaluatie onderwerpt, dan worden zijn vorige zonden vergeven".

En hij die gedurende de maand Ramadaan staande vrijwillige Gebeden verricht, terwijl hij gelooft in Allah en Zijn Boodschapper, en terwijl hij zichzelf aan een zelfevaluatie onderwerpt, dan worden zijn vorige zonden vergeven. En hij die gedurende de Lailatul Qadr staande vrijwillige gebeden verricht, terwijl hij gelooft in Allah en Zijn Boodschapper, en terwijl hij zichzelf aan een zelfevaluatie onderwerpt, dan worden zijn vorige zonden vergeven." (Boegaarie & Moeslim)

Zelfevaluatie leidt tot het corrigeren van fouten (Taubah), het verbeteren en cultiveren van goede eigenschappen en het uitbannen van slechte eigenschappen (Tazkiyatoul-Baatin), wat resulteert in het verkrijgen van vergiffenis van Allah, de Almachtige. Aan de hand van het volgende voorbeeld kunnen we zien hoe belangrijk zelfevaluatie, zelfbeoordeling (Moehaasabah) en zelfinspectie (Moeraaqabah) wel niet zijn.

Voor de uitvinding van moderne navigatie-instrumenten zoals de radar, bevoeren fiere galjoenen verre zeeën met als oriëntatiepunt de sterren.

Elk schip had een doel, en dat was het veilig bereiken van de eindbestemming. En om dat doel te bereiken legde de kapitein elke dag in zijn logboek vast welke afstanden het schip die dag had afgelegd, hoe ver ze uit koers geraakt waren, en met welke snelheid ze varen. Wanneer bleek dat het schip uit koers geraakt was, liet de kapitein de steven wenden om weer op koers te geraken. (Corrigeren van afwijkingen, rectificatie van fouten/ Taubah). Zo corrigeerde de kapitein elke dag weer zijn koers, zodat hij veilig de eindbestemming zou kunnen bereiken.

(Let wel: hij corrigeerde zijn fout nadat hij eerst de afwijking had kunnen constateren door de situatie te evalueren.) Als het schip averij opliep door een storm, inspecteerde de kapitein het schip grondig, en na de schade te hebben geïnventariseerd liet hij het zo snel mogelijk herstellen, zodat ze weer spoedig richting hun eindbestemming konden afstevenen en het verloren tijd konden inhalen.

Zou een kapitein echter continu dronken zijn (door te veel rum te blijven drinken), dan zal hij verdoofd als hij is, zich niet meer bewust zijn van zijn doel, zijn koers, en zijn beperkte tijd. Als gevolg hiervan zal hij van zijn koers afwijken en het ene exotische eiland na het andere aandoen, om daar plezier te beleven. Zo zal hij steeds verder afgedwaald raken van zijn werkelijke bestemming, doordat hij in zijn roes en verdooving het logboek niet meer heeft bijgehouden en de oriëntatie van zijn koers heeft veronachtzaamd.

Al snel zal hij schipbreuk lijden, omdat hij in vreemde wateren verkeerd en er overal klippen en verraderlijke zandbanken hem opwachten. En mocht dat schip als door een wonder niet door de golven zijn opgeslokt, dan wacht het een minstens even dramatisch noodlot, namelijk dat de bemanning omkomt van hongers en dorst. Immers de proviand was beperkt, ze waren gebonden aan een tijdslimiet. En die hebben ze overschreden zonder hun kostbare tijd te benutten met het corrigeren van hun afwijking.

We kunnen onszelf vergelijken met het schip. De beperkte proviand met ons tijdelijk leven. De vaten rum met de wereldse verdorvenheden en het verdoofd en dronken raken met de “Ghaflat” d.w.z. zo in de baan raken van het lagere zelf (het ego), dat men het ware doel vergeet. Alleen is het doel hier nu de tevredenheid behalen van Allah, de Almachtige.

Vandaar dat men zich moet behoeden van de wereldse verdorvenheden, anders raakt men zo verdoofd erdoor dat men het doel niet meer ziet en sterft zonder het doel te hebben bereikt. Bovendien is ons leven beperkt en kunnen we het ons niet permitteren om afgedwaald te raken van onze koers naar het ultieme doel.

De door een overdosis rum verdoofde schipper beseftte niet dat waarmee hij bezig was hem fataal zou worden, en telkens wanneer een bemanningslid hem aanmaande tot inkeer te komen, werd hij kwaad. Hij zag nergens gevaar en was er niet van bewust dat zijn proviand beperkt was. Maar toen zijn schip op de klippen te pletter sloeg en hij uit zijn roes ontwaakte was het al te laat.

Waarom ontwaakt de dronken mensheid niet uit de verdovende wereldse verdorvenheden, nu het nog kan!? Waarom komen we niet tot inkeer nu het nog kan? Waarom zouden we zo kortzichtig zijn als de verdoofde schipper?? Voorwaar, de tijd dringt. Elke dag die voorbijgaat, is er een minder in ons leven. Met het verstrijken van

elke dag, komt de dood een dag dichterbij. Laten we nu de opgelopen schade die we in ons zondig leven hebben opgelopen nu schouwen en inventariseren, om het zo goed mogelijk te herstellen. Laten we kijken hoe ver we afgedwaald zijn van ons werkelijke doel, zodat we onze koers alsnog kunnen corrigeren. Elke dag dat we niet dichterbij ons doel zijn kunnen komen is tijdverlies geweest, en het zou beter geweest zijn indien we die verspilde dag niet hadden meegemaakt.

Allah, de Almachtige, roept ons op: "Voor de mensen is de afrekening nabij gekomen en toch wenden zij zich in achteloosheid af." Soerah: Al-Anbijaa:1

Wil men zichzelf behoeden van het verdoofd raken, dan is het noodzakelijk dat men zich ook behoedt van de oorzaak daarvan, en dat is de wereldse verdorvenheden.

En dat is een moeilijke zaak als men zichzelf van tijd tot tijd niet onderwerpt aan een zelfinspectie en zelfevaluatie. Vandaar dat het een grote gunst is van Allah, de Almachtige, dat Hij ons de heilige maand Ramadaan heeft geschonken waarin er volop gelegenheid wordt geboden voor zelfevaluatie, het zuiveren van het innerlijke en het ontnuchteren van die verdoving.

De sterke aantrekkingskracht van de wereldse verdorvenheden wordt beschreven door de Heilige Profeet Mohammad Profeet, moge Allah Hem vrede en zegeningen schenken, in de volgende Overlevering: "Het voorbeeld van Mij en jullie is als een man die een vuurtje ontsteekt, waarna de motten zich erin storten terwijl die man hen ervan wegjaagt. En Ik houd jullie tegen om in het vuur te vallen door jullie vast te houden aan jullie middels, doch (velen van jullie) slagen erin om aan Mijn greep te ontvluchten." Moeslim Sjarief.

Zie hier hoe de Heilige Profeet, moge Allah Hem vrede en zegeningen schenken, de aantrekkingskracht van de verboden begeerten en wereldse verdorvenheden omschrijft en illustreert! Die aantrekkingskracht is zo sterk dat de mens zodanig verdoofd raakt erdoor dat hij zich er niet meer bewust van is dat de verboden begeerten die hij probeert te bevredigen, hem fataal zullen zijn, precies zoals het vuur de motten fataal is.

En bovendien staat er op de hoek van elk zijpad van het lange levenspad die we te bewandelen hebben eer we sterven, een Sjaitaan (duivel) die ons probeert te verleiden het rechte pad af te gaan en dat zijpad in te slaan. En dat doet hij met de hypnotisering van die aantrekkingskracht. Vandaar dat we ons hele leven lang, na elke stap die we gedaan hebben, onszelf dienen te onderwerpen aan een zelfinspectie en zelfevaluatie, zodat we gelijk onze koers kunnen corrigeren indien we afgedwaald zijn. En dit gewoonte wordt ons nu aangeleerd in de heilige maand Ramadaan, opdat we, eenmaal ons dat gewoonte toegeëigend, het de overige elf maanden kunnen toepassen en onszelf zo kunnen zuiveren van elke destructieve eigenschap, en de vereiste constructieve eigenschappen kunnen verkrijgen. Elk jaar weer krijgen we deze zelfde oefening te doen, zodat we aldoor op koers kunnen blijven, en gespaard mogen blijven van het belanden in het Eeuwige Vuur.